

وزارت راه و شهرسازی
شرکت عمران و بهسازی شهری ایران
(داد تخصصی)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت راه و شهرسازی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سامان بخشی محله‌های فقیرنشین و حاشیه نشین شهرهای کشور؛ گزارش رویکرد اقدامات و برنامه‌ها

ستاد ملی بازآفرینی

آبان ۱۳۹۵

وزارت راه و شهرسازی
شرکت عمران و بهسازی شهری ایران
(پارک تخصصی)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت راه و شهرسازی

سرفصل‌های گزارش

تهیه و تدوین برنامه‌ی بازآفرینی شهری در کشور

۱

برش برنامه در سال ۱۳۹۵

۲

نظام پشتیبان حقوقی و قانونی

۳

راه اندازی ستادملی و ستادهای استانی بازآفرینی شهری

۴

گزارش اقدامات اجرایی

۵

موانع، الزامات تحقق و انتظارات

۶

۱ تهیه و تدوین برنامه جامع و فراگیر بازآفرینی شهری در کشور

شناسایی ۲۷۰۰ محله نابسامان در کل کشور
با جمعیتی معادل ۱۹ میلیون نفر و مساحت ۱۳۰ هزار هکتار

هدف گذاری برنامه :

سالانه به طور متوسط ۲۷۰ محله در اولویت اقدام بهسازی و نوسازی شهری قرار می گیرد.

زمان :

طی برنامه ششم و هفتم توسعه

برای ارتقای کیفیت زندگی و تامین متوسط شاخص های برخورداری و دسترسی به خدمات و تسهیلات شهری در همان شهر

رویکرد :

توسعه محله ای

محله محوری در نظام برنامه ریزی

عنوان هدف	واحد	سال ۹۵	سال ۹۶	سال ۹۷	سال ۹۸	سال ۹۹
ارتقاء و بهسازی	محله	۲۳۴	۲۵۰	۲۷۰	۲۸۰	۳۰۰
بافت های ناکارآمد شهری	هکتار	۱۱۰۰۰	۱۲۵۰۰	۱۳۵۰۰	۱۴۰۰۰	۱۵۰۰۰

▪ رویکردهای تدوین برنامه جامع بازآفرینی شهری :

اهرمی بودن منابع

مشارکت مردمی

▪ هدف گذاری برنامه ۱۳۹۵ : **۲۳۴ محله** ناکارآمد در **۱۸۵ شهر**

۸,۵ درصد از کل مساحت بافت‌های هدف

۲۳۴ محله

۸,۶ درصد از محله‌های هدف

۱۱,۰۰۰ هکتار

۸,۹ درصد از ساکنان کل محدوده‌های ناکارآمد

حدود ۱,۷ میلیون نفر

برش برنامه جامع بازآفرینی شهری در سال ۱۳۹۵

۲

▪ محورهای اقدام در برنامه و میزان اعتبارات :
توسعه فضاهای عمومی، خدمات شهری و توانمندسازی

شهر	محله	سهم از کل	مبلغ (میلیارد ریال)	تعداد	فعالیت‌ها
۱۵۶	۱۵۷	٪۵۰,۶	۱۹۰۹/۹۴۴	۴۴۱	توسعه فضاهای عمومی
۷۹	۱۴۶	٪۳۳	۱۲۴۵/۳۹۰	۲۶۲	توسعه خدمات روبنایی
۶	۲۹	٪۸,۴	۳۱۶/۱۵۴	۳۱	ارتقاء زیرساخت
۱۲۲	۵۷	٪۶,۵	۲۴۳/۲۲۹	۱۸۳	تهیه طرح و مطالعات
۱۳	۵	٪۱,۵	۵۵/۲۰۸	۲۱	توانمندسازی اقتصادی - اجتماعی
			۳۷۶۹/۹۲۵	۹۳۸	جمع

برش برنامه جامع بازآفرینی شهری در سال ۱۳۹۵

▪ محورهای اقدام در برنامه و میزان اعتبارات :
نوسازی مسکن و اسکان مجدد

فعالیت‌ها	پروژه‌های در دست اقدام (واحد مسکونی)	برنامه سال ۱۳۹۵ (واحد مسکونی)	سهم از کل
۱- نوسازی مسکن از طریق حمایت از ساخت و ساز مردمی	۲۳,۴۰۰	۵۲,۵۰۰	۳۵٪
۲- نوسازی مسکن از طریق حمایت و کمک به انبوه‌سازان و توسعه‌گران	۵,۰۰۰	۳۷,۵۰۰	۲۵٪
۳- نوسازی مسکن از طریق اعطای مالکیت زمین + اسکان مجدد	۲۱,۰۰۰	۳۷,۵۰۰	۲۵٪
۴- نوسازی مسکن از طریق حمایت از اجرای ظرفیت‌های تبصره ۲ ماده ۷	۷۵۰	۷,۵۰۰	۵٪
۵- نوسازی مسکن از طریق تعاونی‌های خودیار محلی	۷۵۰	۷,۵۰۰	۵٪
۶- نوسازی مسکن از طریق مشارکت با بخش خصوصی + الگوسازی	۱,۰۰۰	۴,۵۰۰	۳٪
۷- نوسازی مسکن از طریق حمایت از تشکل‌های نیکوکاری	۵۰۰	۳,۰۰۰	۲٪
جمع:	۵۲,۴۰۰	۱۵۰,۰۰۰	۱۰۰٪

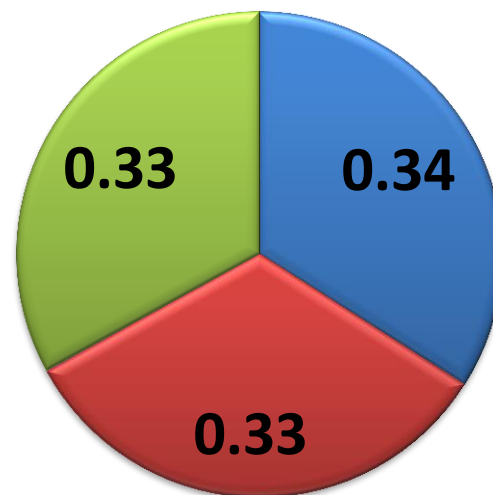
برش برنامه جامع بازآفرینی شهری در سال ۱۳۹۵

۲

■ سهم دستگاه‌ها در تامین منابع

منابع (میلیارد ریال)	منابع / مصارف
۲۵۴۲/۷۲۵	منابع دولت - ردیف‌های شرکت عمران و سهم پیش بینی شده (مصوب)
۷۹۰۰	منابع دولت - ردیف‌های شرکت مادر و سهم پیش بینی شده (در حال تحقق از محل منابع استانی)
۱۰۸۳/۰۵۶	منابع داخلی شرکت عمران
-	منابع نهادهای عمومی غیردولتی (بنیادها و ...)
۱۱۱۸۶/۷۸۸	شهرداریها
۴۰۰	بخش خصوصی
۵۰۰۰	تسهیلات بانکی
۴۰۰۰	تجهیز منابع جدید (اوراق صکوک و ..) از طریق شرکت‌های تامین سرمایه‌ای مورد پذیرش بورس و بانک‌های عامل*
جمع کل :	
۳۲۱۱۲/۵۶۹	

■ شرکت مادر تخصصی
■ استان‌ها و سایر دستگاه‌ها
■ شهرداری‌ها

*در اوراق صکوک شرکت مادر بانی و نهاد واسطی که سازمان بورس معرفی کند، ناشر خواهد بود. بانک و شرکت تامین سرمایه متعهد پذیره نویسی و بازارگردانی بوده و ضمانت نیز توسط سازمان برنامه صورت می‌پذیرد.

برش برنامه جامع بازآفرینی شهری در سال ۱۳۹۵

۲

■ **برنامه ویژه:** شهرهای مشهد، قم و شیراز (برنامه اجرایی سال ۱۳۹۵)

توزیع نوع منابع	منابع / مصارف	تهیه طرح	تملك و حقوقی	اجرا	اسكان مجدد	جمع منابع (میلیارد ریال)
منابع شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران	شماره طبقه بندی طرح ۱۵۰۲۰۱۲۰۱۰ - بهسازی بافت فرسوده و حاشیه کلان شهر مذهبی مشهد	۱۵/۱۱۳	۳۳۸/۳۷۸	۵۴۶/۵۰۹	۰	۹۰۰
	شماره طبقه بندی طرح ۱۵۰۲۰۱۲۰۰۹ - بهسازی بافت فرسوده و حاشیه کلان شهرهای مذهبی قم و شیراز	۱۰	۰	۳۰۰	۵۰	۳۶۰

برش برنامه جامع بازآفرینی شهری در سال ۱۳۹۵

■ برنامه ویژه: شهرهای مشهد، قم و شیراز (برش سالانه برنامه ششم)

جدول ۱-۵- عناوین حجم عملیات بخش / فرابخشی... به تفکیک استان در طول سال‌های برنامه ششم

ردیف	برنامه اجرایی	عنوان طرح	جمع عملکرد	برش سالانه حجم عملیات در طول سال‌های برنامه					جمع	
				۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵		
۱	بازآفرینی شهری پایدار در محدوده های هدف	مطالعه و ساماندهی سکونتگاهی غیر رسمی (۴۰۹۰۷۰۲۸)	۲,۸۷۱	۴,۲۵۸	۴,۸۲۹	۵,۲۲۶	۵,۴۱۹	۵,۸۰۶	۲۹,۴۱۹	
۲		مطالعه و کمک به بهسازی و نوسازی بافت فرسوده شهری (۴۰۹۲۷۲۴۶)	۶,۱۲۹	۶,۷۴۲	۷,۶۶۱	۸,۳۷۴	۸,۵۸۱	۹,۱۹۴	۴۶,۵۸۱	
۳		بهسازی بافت فرسوده و حاشیه کلان شهرهای مذهبی (مشهد) (۵۵۰۰۰۰-۶۶)	۱,۸۶۸,۰۰۰	مرحله مبادله موافقتنامه	-	-
۴		بهسازی بافت فرسوده و حاشیه کلان شهرهای مذهبی قم و شیراز (۵۵۰۰۰۰-۱۰۷)	مرحله مبادله موافقتنامه	-	-
۵		ساماندهی حاشیه شهرها (۵۵۰۰۰۰-۷۰)	مرحله مبادله موافقتنامه	-	-

برنامه ویژه: شهرهای چابهار و بندرعباس

تدوین برنامه مدیریت جامع اقدام مشترک

چابهار

- سامان بخشی حاشیه نشینی در راستای سیاست‌های کلی نظام مبنی بر توسعه مکران؛
- تخصیص ۵۵ هکتار اراضی دولتی و آماده‌سازی زمین جهت سامان بخشی به سکونتگاه‌های غیر رسمی؛
- تعیین تکلیف وضعیت مالکیت املاک در شهر چابهار؛ و
- تقویت و توسعه زیرساخت‌ها (احداث کتابخانه، زمین ورزشی و مسیرهای دسترسی)

بندرعباس

- تهیه برنامه راهبردی اقدامات مشترک دستگاه‌های ملی و محلی برای ساماندهی منطقه شهری بندرعباس با تاکید بر مزیت نسبی این شهر

نظام پشتیبانی: حقوقی و قانونی

اخذ مصوبه ت ۵۳۱۷ هـ مورخ ۱۳۹۵/۶/۶ ، الحاق به مصوبه شماره ۷۴۹۰۰/ت/۴۸۶۰۱ مورخ ۱۳۹۳/۷/۲ سند ملی احیاء بهسازی نوسازی و توانمندسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری

- استفاده از ظرفیت نهادهای خارج از دولت مانند شهرداری‌ها، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، بنیاد مستضعفان، ستاد اجرایی فرمان حضرت امام خمینی (ره)، سازمان اوقاف و امور خیریه و آستان‌های متبرکه
- همراستایی و هم‌افزایی فعالیت‌ها با توجه به اولویت‌های نیازهای مردم و پرهیز از دوباره کاری
- استفاده از ظرفیت‌های نهاد توسعه‌گر در عرصه بازآفرینی شهری

وزارت راه و شهرسازی - وزارت کشور - وزارت جهاد کشاورزی
وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
وزارت آموزش و پرورش - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
وزارت دادگستری - سازمان برنامه و بودجه کشور
سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
بنیاد مستضعفان - ستاد اجرایی فرمان حضرت امام خمینی (ره)
سازمان اوقاف و امور خیریه

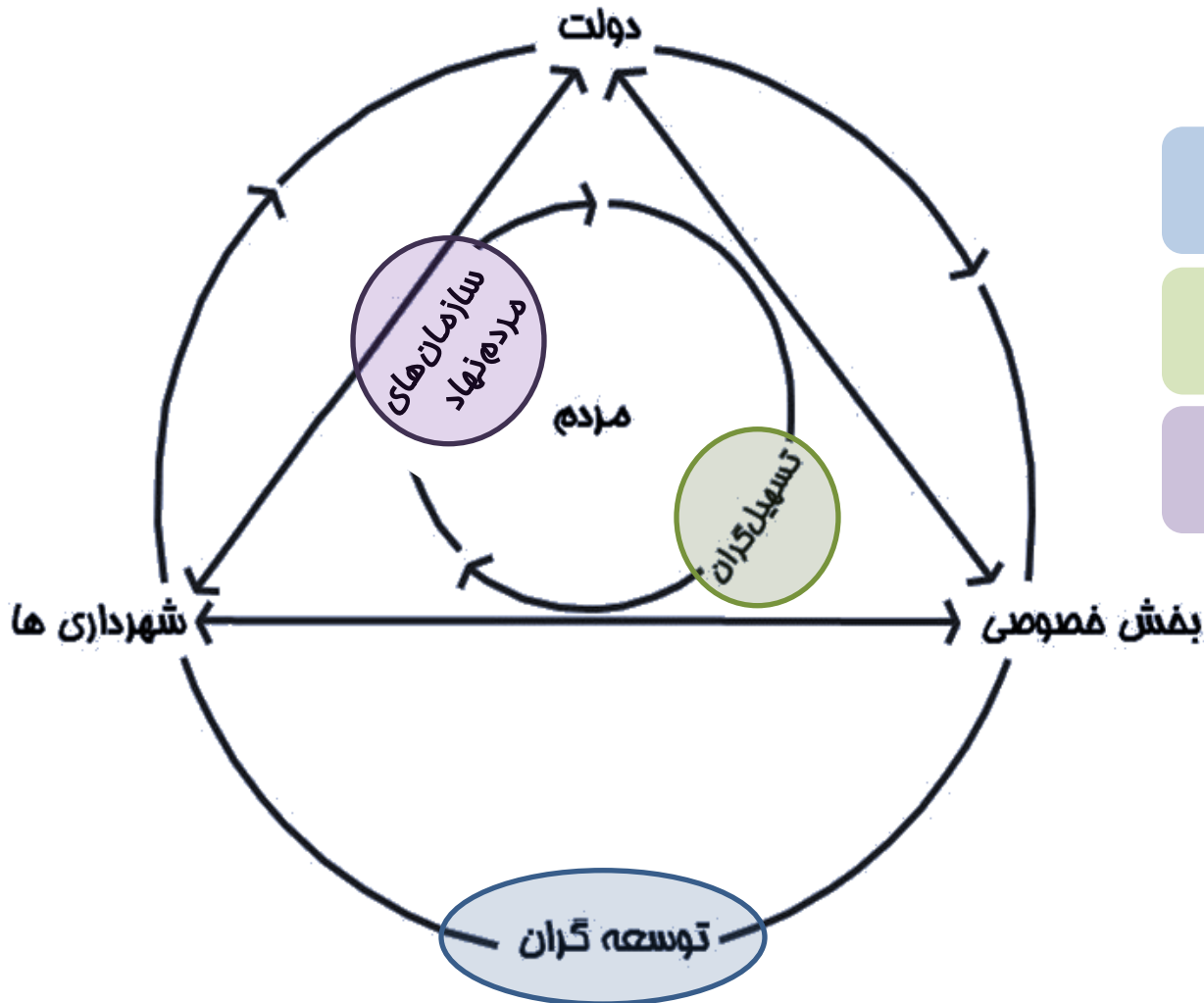
هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۵/۵/۲۷ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و کشور، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و شورای عالی استان‌ها و به استناد ماده (۱۶) قانون حمایت از احیاء، بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری - مصوب ۱۳۸۹ - تصویب کرد:

تصویب‌نامه شماره ۷۴۹۰۰/ت/۴۸۶۰۱ هـ مورخ ۱۳۹۳/۷/۲ به شرح زیر اصلاح می‌شود:
۱- وزیر جهاد کشاورزی به ترکیب اعضای ستاد ملی موضوع بند (۲) تصویب‌نامه یادشده اضافه می‌شود.

۲- بندهای زیر به تصویب‌نامه مذکور الحاق می‌شوند:

۷- دستگاه‌ها، عضو ستاد ملی و شهرداری‌ها مکلفند نسبت به ارتقای شاخص‌های کیفیت محصوردها و محلات هدف از طریق برنامه‌های بهسازی، نوسازی، مقاوم‌سازی و ارتقای دسترسی به خدمات و بهبود زیرساخت‌ها با رویکرد محله‌محور در چارچوب سند ملی راهبردی احیاء، بهسازی و نوسازی و توانمندسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری، در خصوص سالانه حداقل (۲۷۰) محله از بافت‌های ناکارآمد میانی، تاریخی، سکونت‌گاه‌های غیررسمی و حاشیه‌ای به نحوی که سرانه‌های محصوردها و محله‌های مذکور طی ده سال به متوسط شاخص‌های همین شهر ارتقا یابند، اقدام نمایند. برنامه عملیاتی این بند در سه بخش توانمندسازی، تامین خدمات و زیرساخت‌ها و نوسازی مسکن ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این تصویب‌نامه توسط وزارت راه و شهرسازی با همکاری وزارت کشور و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و پس از تصویب ستاد ملی ابلاغ خواهد شد. در بافت‌های تاریخی اخذ نظر سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری ضروری است. کلیه دستگاه‌های عضو ستاد ملی در سطح ملی، منطقه‌ای و محلی ملزم به اجرای برنامه‌های عملیاتی مصوب خواهند بود.

«نهادهای ضروری در شبکه کنشگران بازآفرینی شهری»

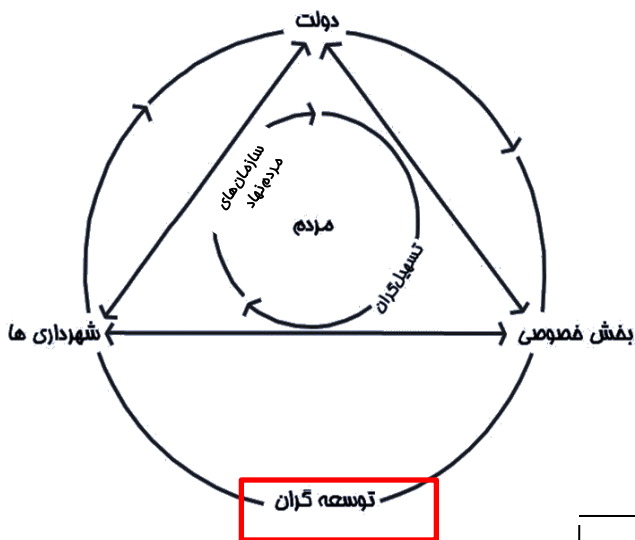
نهاد توسعه گر

نهاد تسهیلگر

سازمان های مردم نهاد

نظام پشتیبانی : نهادهای ضروری

۳

نهاد توسعه گر

مدیریت پروژه فنی

- استخدام مشاوران مهندسی
- استخدام پیمانکاران ساختمانی
- استخدام دفتر فنی و اجرایی کارفرمایی
- تعریف مکانیزم تامین کنندگان مصالح و تجهیزات

ضمانت کیفیت و خدمات حرفه ای

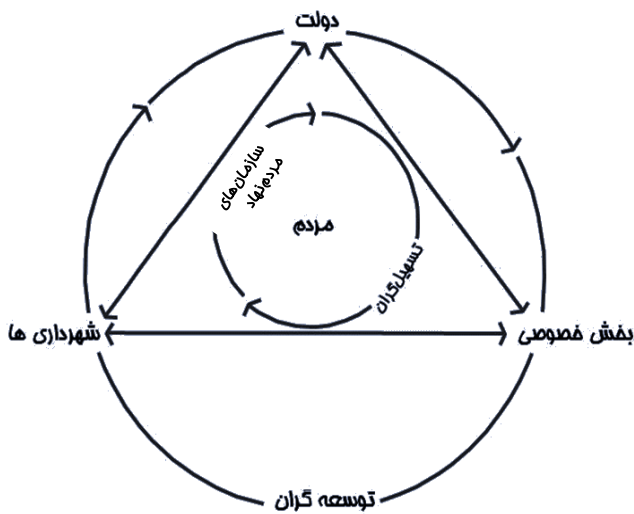
مدیریت پروژه اقتصادی

- تعریف پروژه و شناسایی فرصت ها
- تحلیل ریسک سرمایه گذاری و مدیریت آن
- تعریف مکانیزم های تامین سرمایه
- بازاریابی و فروش
- خدمات پس از فروش

مدیریت ریسک سرمایه گذاری

نظام پشتیبانی: نهادهای ضروری

۳

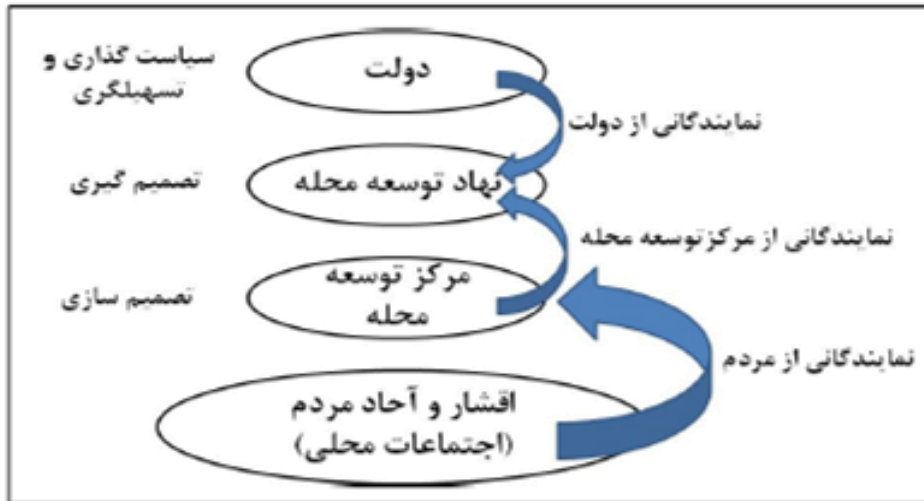

نهاد تسهیلگر

■ ضرورت راه اندازی نهادی تسهیلگر (نهاد و مرکز توسعه محله) برای اتصال برنامه ریزی پایین به بالا به سیاست ها و راهبردهای بالا به پایین و ارتقای سهم ساکنان محله [بسیج اجتماعی، آموزش اجتماعی]

■ اهداف:

- ✓ حل تضادها و تعارضها؛
- ✓ ایجاد هماهنگی؛
- ✓ آگاهی بخشی و اطلاع رسانی؛
- ✓ اتصال و ارتباط اقدامات و برنامه ها؛
- ✓ بهره مندی از فرایندهای مشارکتی.

اقدامات خانه محله های شهر شیراز در مناطق حاشیه نشین

نظام پشتیبانی: نهادهای ضروری

۳

نهادهای مردمی

■ ضرورت حمایت و تسهیل ایجاد شبکه‌های همکاری میان نهادهای مردمی در تحقق اقدامات بازآفرینی شهری :

✓ سازمان‌های غیر دولتی و مردم نهاد NGOs

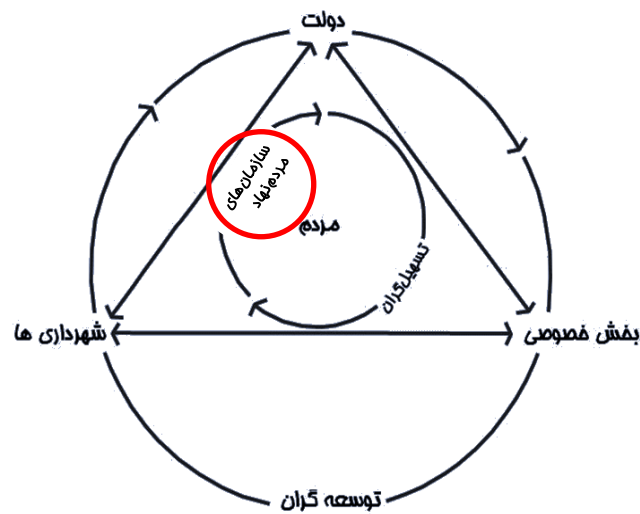
✓ سازمان‌های اجتماع محور CBOs

✓ GNGOs

✓ FBOs

✓ خیریه‌ها Charities

✓ Associations

جمعیت امداد دانشجویی - مردمی امام علی
www.asaposty.org | www.facebook.com/asaposty

جمعیت امداد دانشجویی - مردمی امام علی
www.asaposty.org | www.facebook.com/asaposty

راه اندازی ستاد ملی و ستادهای استانی بازآفرینی شهری

۱۴

هدف: ایجاد و تقویت شبکه‌های همکاری بین بخشی (در مقیاس ملی، استانی و شهری) با تشکیل ستادهای ملی، شهرستانی و استانی به منظور سیاست‌گذاری و تنظیم برنامه اقدام مشترک، **هم افزایی و پرهیز از موازی کاری، درگیر کردن سایر نهادهای متولی در قوای سه گانه کشور** در راستای اجرایی کردن سند ملی و مصوبه ۲۳ بندی آن

ستاد ملی بازآفرینی شهری	
تعداد مصوبات	تعداد جلسات
۲۲۰	۲۱
۱۶	دستگاه‌های ملی حاضر شده جهت ارائه گزارش
۱۵	تعداد استان‌های حاضر شده جهت ارائه گزارش
۶	تعداد تشکل‌های غیردولتی حاضر شده جهت ارائه گزارش

راه اندازی ستاد ملی و ستادهای استانی بازآفرینی شهری

- راه اندازی کارگروه ها و کمیته های تخصصی ستاد ملی :
 - ✓ تشکیل ۲ جلسه کارگروه اجتماعی - فرهنگی و سلامت با محوریت وزارت کشور
 - ✓ تشکیل ۵ جلسه کارگروه پیش بینی و پیش گیری با محوریت قوه قضاییه
 - ✓ تشکیل ۲ جلسه کارگروه ارتقاء اقتصادی، مشارکت های مردمی و تسهیلات با محوریت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
 - ✓ تشکیل ۲ جلسه مقدماتی جهت راه اندازی کارگروه ویژه مدیریت و عمران روستاهای واقع در حریم بلافصل شهرها
 - ✓ تشکیل ۲ جلسه مقدماتی جهت راه اندازی کارگروه ارتباطات و هوشمندسازی شهری با محوریت وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
 - ✓ تشکیل ۳ جلسه کمیته پایش و مستندسازی

- تعریف برنامه ها مشترک بین دستگاهی : برنامه انسداد مبادی بی سوادی در همکاری با وزارت آموزش و پرورش، ادامه اجرای طرح تحول سلامت در محلات حاشیه نشین توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، عمومی سازی دغدغه بازآفرینی شهری و گزارش عملکرد دستگاه های عضو ستاد ملی در همکاری با سازمان صدا و سیما

راه اندازی ستاد ملی و ستادهای استانی بازآفرینی شهری

۱۴

ستاد استانی / شهرستانی باز آفرینی شهری	
تعداد مصوبات	تعداد جلسات
۱۱۵۵	۳۶۰

✓ تهیه و ابلاغ **آئین نامه نحوه فعالیت ستاد**

استانی باز آفرینی پایدار محدوده‌ها و

محله‌های هدف برنامه‌های احیاء، بهسازی و

نوسازی شهری به استانداران

✓ راه‌اندازی ۸۰ کمیته و کارگروه تخصصی در

حوزه‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی و

پیشنگری در استان‌ها

- تدوین طرح‌ها و برنامه‌های ویژه در چهار شهر **مشهد، قم، شیراز و چابهار** با تاکید بر ساماندهی سکونتگاه‌های غیر رسمی

- **مرکز تاریخی شیراز و دزفول** به عنوان پایلوت **برنامه‌های ویژه حفاظت**.

- تدوین برنامه جامع مدیریت اقدام مشترک **دستگاه‌ها** در شهرهای استان سیستان و بلوچستان و همچنین شهر بندر عباس در استان هرمزگان.

گزارش اقدامات: وزارت راه و شهرسازی - اقدامات اجرایی

۵

اجرای بیش از ۲۷۹ پروژه نوسازی و توسعه خدمات و زیرساخت‌های شهری

وضعیت پروژه‌ها	تعداد	اعتبار (میلیارد ریال)	اقدامات
پایان یافته	۱۳۷ پروژه	۱۴۰۰۰	۲۲ پروژه آموزشی، ۱۶ پروژه احداث مراکز بهداشتی-درمانی، ۴۷ پروژه بهسازی و نوسازی معابر، ۹ پروژه احداث پارک و فضاهای سبز، ۱۱ پروژه ارتقای تاسیسات و خدمات شهری، ۱۷ پروژه احداث خدمات ورزشی، ۴۲ پروژه احداث کتابخانه و خانه محله، و ۱۱۵ پروژه مسکونی
در حال اجرا (سال ۱۳۹۵)	۱۴۲ پروژه	۱۹۰۰۰	نوسازی و توسعه خدمات و زیرساخت‌های شهری

گزارش اقدامات: وزارت راه و شهرسازی - اقدامات اجرایی

۵

- تهیه طرح در بافت‌های تاریخی و میانی در ۲۴۴ شهر و در سکونتگاه‌های غیر رسمی در ۹۱ شهر.
- **توانمندسازی اجتماعی و اقتصادی شهروندان** بویژه گروه‌های آسیب‌پذیر؛ با همکاری سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور (ارائه آموزش‌های مهارتی و شغلی با هدف کارآفرینی، خود اشتغالی و احراز شغل مناسب از طریق برگزاری بیش از ۳۰ هزار نفر ساعت دوره‌های آموزش مهارت‌های فنی - حرفه‌ای در محدوده‌های نا کارآمد شهری)
- **راه‌اندازی دفاتر تسهیگری در ۱۵ شهر به صورت پایلوت** (تهران، بیرجند، سبزوار، قم، بندرعباس و ...)
- **تصویب کاهش نرخ سود وام ۸۰ میلیونی برای خانه اولی‌ها تا ۹ درصد و برای ساکنان بافت‌های فرسوده تا ۸ درصد**
- **اعطای بیش از بیست و یک هزار تسهیلات مشتمل بر وام نوسازی، ودیعه مسکن و مقاوم سازی** در چارچوب مصوبه اعطای تسهیلات نوسازی مصوب هیات وزیران

ردیف	عنوان	استان	مبلغ
۱	احداث خانه محله و کتابخانه محله دیزج جنوبی بناب، احداث درمانگاه و اورژانس محله علی آباد، اجرای آسفالت خیابان میناخور مرند و اجرای آسفالت معابر محله پیرآباد مراغه	آذربایجان شرقی	۳۴,۰۳۴
۲	احداث سالن ورزشی کوی مدرس شهرستان دزفول و زیرسازی، آسفالت معابر محله پیام نور و سالن ورزشی کوی مدرس دزفول	خوزستان	۳۳,۵۵۴
۳	احداث خانه محله مرودشت	فارس	۵,۵۲۴
۴	آسفالت معابر محله فلک الدین	لرستان	۳,۰۸۸
۵	آسفالت محله بان برز (پجیه رئیس) شهر ایلام واحداث کتابخانه محله بان برز	ایلام	۱۱,۸۲۷
۶	احداث ساختمان خانه محله برازجان	بوشهر	۹,۳۷۰
۷	احداث خانه محله و اجرایی آسفالت معابر ایران آباد	اردبیل	۸,۱۸۲
۸	مدرسه ۶کلاسه محله مهریان یاسوج و تکمیل مرکز جامع درمانی بلهزار	کهگیلویه و بویراحمد	۲۰,۸۰۰
۹	احداث ساختمان خانه محله ساری و احداث فرهنگسرا و خانه محله	مازندران	۱۴,۴۶۱
۱۰	احداث ساختمان خانه محله و اجرای دیوار و محوطه سازی	هرمزگان	۹,۸۴۳
۱۱	احداث خانه سلامت محله وکیل اباد ارومیه، پروژه احداث خانه محله در محله وکیل آباد ارومیه، احداث خانه محله شهر بوکان، پروژه احداث خانه محله شهر خوی، پروژه احداث خانه محله شهر میاندوآب	آذربایجان غربی	۲۴,۷۱۰
جمع کل (میلیارد ریال) - ردیف ۴۰۹۰۷۰۳۸			۱۵۱,۷۳۹

۱	بهسازی بافت ناکارآمد شهر عباس آباد محور اصلی و محلات کلاهدوز و غفاری (روکش آسفالت) ، پیاده رو سازی و اجرای کانال میدان امام رامسر، بهسازی و نوسازی محدوده سرای بازار از پل چشمه تا میدان امام تنکابن، مرمت و بازسازی (بهسازی و جداره سازی) پل شهید موسوی، بهسازی و جداره سازی سردآبرود(هچیرود) و بهسازی و جداره سازی پل کاظم رود	مازندران	۲۹,۷۵۷
۲	کف پوش گذاری کوچه های محله سیاهپوشان، خیابان ۱۲متری شهید صباغان بندر امام خمینی و بهسازی معابر محله پیام نور(زیرسازی و آسفالت)	خوزستان	۱۶,۲۷۵
۳	کف سازی و بدنه سازی محله سرای نو، طرح ساماندهی محور بنی طبّا- نقشینه، کف سازی و بدنه سازی میدان شهید پورهاشمی تا ابتدای ساباط محله نوآباد و کف سازی و بدنه سازی محله نوآباد، کف سازی و بدنه سازی محور محمدیه، محور بنی طبّا و نقشینه، محور تاریخی محتشم کاشان، محور بافران، محور انارک، میدان شهید پورهاشمی، محله سرای نو، محور محمدیه، محله نوآباد و محور دربند یخچال	اصفهان	۳۷,۰۵۸

۹۳,۰۹۰

جمع کل (میلیارد ریال) - پروژه های ردیف ۴۰۹۰۷۲۴۶

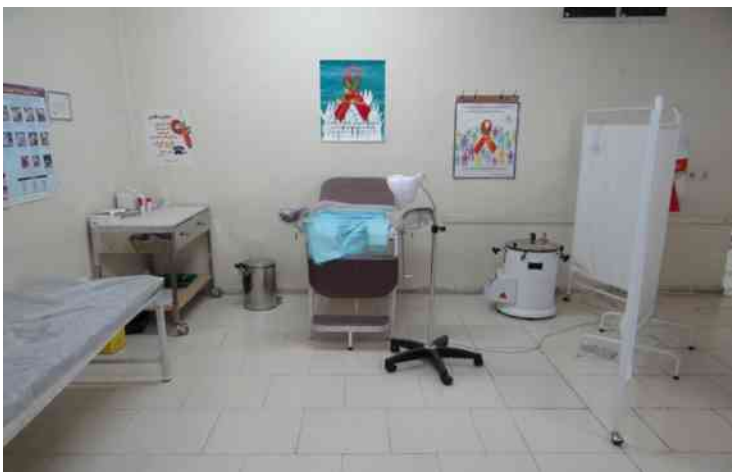
- هماهنگی و برگزاری جلسات با امور عمومی و قضائی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و **تعیین شاخص‌های تعیین پروژه‌های اجتماعی و فرهنگی قابل حمایت** در مناطق حاشیه نشین و سکونتگاه‌های غیررسمی استانها
- تعیین و پیشنهاد **پروژه‌های قابل تکمیل در کوتاه مدت** در مناطق حاشیه نشین مبتنی بر مطالعات پیشین و ضرورت‌های فعلی به تفکیک شهرستان، محلات، میزان برآورد اعتبار (یکی از شروط تأیید نهایی پروژه‌ها، آمادگی هر استان برای تأمین بخشی از اعتبارات مورد نیاز از محل اعتبارات استانی بوده است).
- تخصیص **اعتبار ۱۰۰ میلیارد تومان برای اجرای پروژه‌ها** از سوی سازمان برنامه و بودجه (انتخاب ۲۱ استان به عنوان استانهای هدف در مرحله اول برنامه و برگزاری جلسات ویدئو کنفرانس با مدیران ذیربط اجتماعی برای تشریح ضوابط انتخاب پروژه ها)
- برگزاری جلسات متعدد با سازمان برنامه و بودجه و تعیین شروط و ضوابط پروژه های مورد نظر
- تدوین **موافقنامه پروژه های اجتماعی و فرهنگی** و ارائه به سازمان برنامه و بودجه.

گزارش اقدامات: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۵

- راه اندازی، تعمیر و تجهیز **۱۲۸۳ مرکز جامع خدمات سلامت**، در مناطق حاشیه نشین و شهرهای با جمعیت بالای ۲۰ هزار نفر
- راه اندازی، تعمیر و تجهیز **۳۶۶۴ پایگاه سلامت**، در مناطق حاشیه نشین و شهرهای با جمعیت بالای ۲۰ هزار نفر
- **به کارگیری مراقبین سلامت**، پزشکان عمومی، دندانپزشکان، روان شناسان بالینی، مشاوران تغذیه، کارشناسان بهداشت محیط و حرفه‌ای، و کارشناسان علوم آزمایشگاهی

کارشناس (علوم آزمایشگاهی و سایر)	کارشناس بهداشت محیط و حرفه‌ای	کارشناس تغذیه	روانشناس بالینی	دندانپزشک عمومی	پزشک عمومی	مراقب سلامت
۲۰۱۲	۱۲۸۵	۶۳۱	۸۷۱	۲۵۴	۲۵۴۸	۹۹۴۹

گزارش اقدامات: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۵

- آموزش **مراقبین سلامت**، پزشکان عمومی، دندانپزشکان، روان شناسان بالینی، مشاوران تغذیه، کارشناسان بهداشت محیط و حرفه‌ای، و کارشناسان علوم آزمایشگاهی

مراقب سلامت	پزشک عمومی	روانشناس بالینی	کارشناس تغذیه
۱۳۷۱۷	۲۸۱۵	۹۹۸	۷۲۶

- پیگیری **مشکلات ترخیص بستری شدگان افغانی** از بیمارستان و **پیگیری تأمین منابع مالی مورد نیاز** از معاونت مرتبط ریاست جمهوری،

- مکاتبه و پیگیری جهت تنظیم **لایحه پیشنهادی** برای تصویب در مجلس شورای اسلامی در خصوص تعیین تکلیف **نحوه ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به اتباع افغانی غیر مجاز و حاشیه نشینان** و **تهیدستان فاقد مدارک شناسایی احراز هویت** .

- **تشکیل کارگروه حاشیه نشینی** و برگزاری جلسات هماهنگی بین بخشی

- تدوین **شاخص‌های هدف و برنامه‌های عملیاتی کارگروه حاشیه نشینی**

سازمان بهزیستی کشور

- افزایش پایگاه‌های توانمندسازی ساکنین سکونتگاه‌های غیررسمی و مناطق حاشیه نشین و آسیب خیز با رویکرد اجتماع محور و مددکاری جامعه‌ای کلیه استان ها با معیار فوق العادگی، تخصصی بودن، اجتماع محور بودن، دردسترس بودن، به موقع بودن و رایگان بودن

وزارت ورزش و جوانان

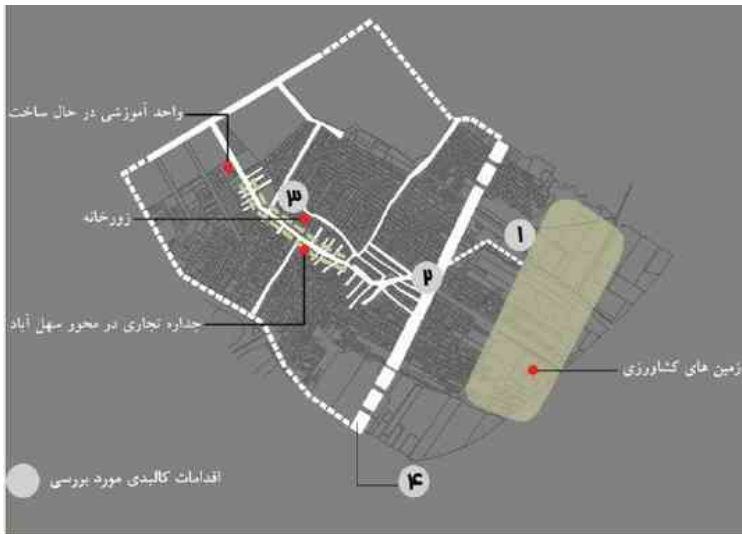
- برگزاری ۳۳۳ کارگاه آموزشی (رفتار جسورانه - تفکر خلاق و روش خلاقیت-تفکر نقاد و حل مساله - روش‌های کنترل هیجانات و بهبود روابط اجتماعی) از طریق مراکز مشاوره در بوستان ها و فضای سبز شهرداری ها و فرهنگسراها برای جوانان ۱۵ تا ۲۹ سال
-افزایش کمی پروژه توانمندسازی جوانان ساکن مناطق حاشیه با معیار فوق العاده بودن بهره مندی ازخلاقیت و نوآوری جوانان
- توسعه کمی کارگاه آموزشی برای جوانان سکونتگاههای غیررسمی و مناطق حاشیه با معیار مشارکت جویی جوانان

سازمان صداوسیما

بر اساس اطلاعات گردآوری شده ، عملکرد حوزه‌های مختلف صدا و سیما با موضوع حاشیه نشینی به میزان ۱۴۱ ساعت پخش برنامه با محتوای خبری ، تفسیری ، مستند، خانواده و سلامت بوده است.

نمونه ای از دستاوردهای ستادملی در مقیاس محله؛ محله سهل آباد، شیراز

■ اقدامات کالبدی در محله سهل آباد :

موقعیت اقدامات کالبدی مورد بررسی در محله سهل آباد

• تامین زمین خانه محله • تامین زمین و احداث ورزشگاه محله سهل آباد • تامین زمین پارک محله ای • تامین زمین کتابخانه و کارگاه آموزشی مشاغل • زیرسازی و کانپو و گذاری معابر سطح منطقه • بازگشایی معبر و پیاده رو سازی • تامین زمین مدرسه راهنمایی • و...	<p>مدیریت
و
شهرداری</p> |
|---|---------------------------------|

• احداث خانه محله • احداث کتابخانه و مرکز آموزش مشاغل خانگی • احداث مدرسه راهنمایی ۹ کلاسه دخترانه • تکمیل ورزشگاه شهید طباطبایی • آسفالت معابر با مشارکت مردم و شهرداری • و...	<p>شرکت
عمران و
بهسازی
شهری ایران</p> |
|--|---|

▼ تشکیل منظم جلسات هیات امنای محلات در خانه محله

۲. خانه محله سهل آباد

۱. کتابخانه و کارگاه مشاغل خانگی

۴. احداث بلوار و بهسازی معابر اصلی محله

۳. مسجد جامع صاحب الزمان

نمونه ای از دستاوردهای ستادملی در مقیاس محله؛ محله سهل آباد، شیراز

اقدامات سازمان بهزیستی:

- برگزاری دوره های آموزشی با موضوع مهارت های زندگی، مشاوره خانواده، پرخاشگری در نوجوانان و جوانان
- استقرار اورژانس اجتماعی در خانه محله
- راه اندازی پایگاه خدمات اجتماعی

اقدامات مراکز بهداشت:

- اعزام پزشک و ویزیت رایگان
- برگزاری دوره های آموزشی بهداشت خانواده
- پیشگیری از بیماری های واگیردار در خانه محله

اقدامات هلال احمر و دانشگاه علوم پزشکی

- استقرار بیمارستان سیار

اقدامات اداره نهضت سوادآموزی:

- برگزاری کلاس‌های نهضت **سوادآموزی** ویژه بانوان در خانه محله

اقدامات نیروی انتظامی:

- **تربیت مربی** جهت آموزش آسیب‌های اجتماعی و استفاده در سطح محلات و صدور کارت مربی‌گری
- ارائه **مشاوره** به صورت حضوری و تلفنی
- حضور در مدارس محلات جهت آموزش و **آموزش شهروندی** ترافیک

اقدامات شهرداری شیراز:

- برگزاری دوره‌های **آموزش شهروندی**
- **درختکاری روی کانال** فاضلاب سهل آباد با مشارکت اهالی محل
- برپایی **اردوی تفریحی** در باغ بانوان

نمونه ای از دستاوردهای ستادملی در مقیاس محله؛ محله سهل آباد، شیراز

۵

■ اقدامات بسیج محله:

- برگزاری دوره‌های آموزش قرآن برای گروه‌های سنی مختلف
- برگزاری جشن‌ها و اعیاد مذهبی در خانه محله

■ سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای استان فارس:

- برگزاری دوره‌های مهارت‌آموزی شامل آموزش خیاطی، چرم دوزی، کریستال و پرورش قارچ
- پیش‌بینی و استقرار کارگاه‌های سیار در محلات و آموزش دوره‌های کوتاه مدت

نمونه ای از دستاوردهای ستاد ملی در مقیاس محله؛ محله سهل آباد، شیراز

۵

■ اقدامات مشارکت مردمی:

- راه اندازی **صندوق وام قرض الحسنه** محله
- احداث **کارگاه اقتصادی مشاغل خانگی** با همکاری کمیته امداد امام خمینی (ره) فارس
- تشکیل **یاوران شورای محله**
- تشکیل و فعالیت **سازمان های مردم نهاد و تشکل های مردمی** در زمینه توانمندسازی، قرآن و عترت، سلامت و محیط زیست، نام آوران محله، همیاران محله، جهان دیدگان، هنر، ادبیات و گردشگری، ورزش و تندرستی
- احداث **درمانگاه** توسط خیرین شهرساز و فرهنگ ساز
- اجرای **طرح خانه تکانی محله** قبل از نوروز
- **اهداء زمین** توسط خیر محلی (آقای مرزبان) به خانه محله جهت ساخت **مرکز درمانی** سهل آباد
- برگزاری رویدادهای فرهنگی و مذهبی

نمونه ای از دستاوردهای ستادملی در مقیاس محله؛ محله سهل آباد، شیراز

۵

■ اقدامات مشارکت مردمی:

- احداث **زورخانه** شهدای سهل آباد
- برنامه‌های ویژه **کودکان و نوجوانان**
- **برگزاری نمایشگاه** دستاوردهای ساکنان محله

موانع موجود و الزامات تحقق برنامه جامع بازاریابی

۶

نیاز به همکاری سایر
دستگاه‌ها و
سازمان‌های متولی
در قالب یک برنامه
جامع

ایجاد هماهنگی
میان برنامه‌ها و
ایجاد هم‌افزایی
منابع دستگاه‌های
عضو دولت

• کمبود و عدم
تخصیص بودجه
• عدم همسویی
منابع
• پراکنده کاری
دستگاه‌ها

▪ ضرورت هم‌افزایی، هم‌زمانی و مشارکت کلیه ذینفعان و ذینفوذان برای دستیابی به راه‌حلی برای مواجهه با نابسامانی‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی فزاینده در زندگی روزمره شهروندان

▪ ارتقای کیفیت زندگی شهری می‌بایست به عنوان هدف غایی و تعهد مشترک تمامی دستگاه‌ها و سازمان‌های مختلف در قوای سه‌گانه کشور شناخته شود تا در یک شبکه همکاری گسترده میان دستگاه‌های دولتی و شهرداری‌ها و با مشارکت تمامی شهروندان و نهادهای غیر دولتی و مردمی، برنامه‌ها و اقدامات لازم به صورت هماهنگ و یکپارچه در جهت بهبود شرایط زندگی شهروندان تهیه و به اجرا رسند.

انتظارات در تحقق برنامه جامع بازآفرینی شهری

۶

- دستگاه‌هایی نظیر بنیاد مسکن، ستاد اجرایی فرمان امام خمینی (ره)، سازمان اوقاف و امور خیریه و آستان‌های متبرکه طی برنامه ششم توسعه وضعیت مالکیت اراضی و تصرفات در بافت‌های فرسوده و سکونتگاه‌های غیررسمی را در همکاری با وزارت راه و شهرسازی و با تصویب ستاد ملی تعیین نمایند.
- ملاک عمل قرار گرفتن برنامه جامع بازآفرینی شهری (مصوب ستاد ملی) به عنوان برنامه راهبردی تمامی دستگاه‌های متولی در محدوده‌های ناکارآمد

وزارت راه و شهرسازی
شرکت عمران و مسکن شهری ایران
گازگشس

جمهوری اسلامی ایران
وزارت راه و شهرسازی

« تغییر در نگاه و نظام
مدیریت شهری
نخستین گام برای یاری
هموطنان تهیدست
شهری در برون رفت از
فقر است »

باتشکر از توجه شما